

Pisarna

za zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer.

XXXIV.

Vprašanje: Kakšnih postranskih poslov ne sme opravljati učitelj? Štajerski tovariš.

Odgovor: Kakšnih postranskih poslov ne sme opravljati učitelj, ker so z učiteljskim poklicem nezdružljivi, določa po § 52. zakona z dne 14. maja 1869. l. deželno zakonodajstvo, kar se je zgodilo na Štajerskem z zakonom z dne 4. februarja 1870. l. §. 37. tega zakona pravi, da se morajo vse na javni ljudski šoli nastavljene učne osebe vzdrževati vsakega postranskega posla, ki je v nasprotju z dostojnostjo in zunanjo častjo njih stanu ali ki mu morajo žrtvovati čas na škodo natančnega izpolnjevanja stanovskih dolžnosti ali ki utemeljuje možnost pristranosti v izvrševanju službe. § 39. istega zakona pooblašča okrajni šolski svet, da dovoli — ako zapazi kak prestopok te prepovedi — dotičniku šesttedenski rok, v katerem se mora odpovedati ali službi ali postranskemu poslu. Proti takemu pozivu je dovoljen rekurz na deželni šolski svet, ki ga je vložiti tekom 8 dni. Določitev takih prestopkov uravnavajo §§ 11, 21. in 27. zakona z dne 8. februarja 1869. l. Vrhutega je to zadeva oblastvenih šolskih nadzorovalnih organov, predvsem okrajnih šolskih nadzornikov.

Dohtar Strnad.

XXXV.

Vprašanje: Kaj je s štajersko slovensko kmetijsko šolo? Učitelj-vrtnar.

Odgovor: Kolikor smo poizvedeli, je že v zadnjem zasedanju dobil od deželnega zbora deželni odbor nalogo, da prouči to vprašanje. Baje je že gotov s potrebnimi pripravami za ustanovitev slovenske kmetijske šole na Spodnjem Štajerskem, v prihodnjem zasedanju pa reši deželni zbor vprašanje, v katerem kraju se ustanovi taka šola. Več pa boste zvedeli, če se obrnete do kakega deželnega poslanca. Ako zveste kaj drugega, nego vemo mi, nas blagovolite obvestiti.

Dohtar Stojan.

Razstava učil v Ljubljani.

(Dalje.)

IV. Zemljepisje in zgodovina.

A. Domoznanstvo.

Ta del razstave se je oziral samo na ljubljanske šole. Razstavljeni so bili razni nastenski načrti, slike in obrisi, ki se nanašajo na Ljubljano in najbližjo okolico; n. pr. strani neba, šolska soba, šolsko poslopje, šolsko imetje, šolsko obližje, obris in načrt mesta Ljubljane, obris in načrt ljubljanske okolice, slike »Ljubljanski grad«, »Ljubljana v Valvazorjevem času« in »Mostičarji«, slika Ljubljanskega grba in sv. Jurja; slike ljubljanskih mostov in cerkvà ter slike mož, ki so po njih imenovane ljubljanske ulice. Poleg tega so bile razstavljene tudi raznovrstne slike izza potresne dobe. — Ta del razstave, ki je bil posebno za ljubljansko učiteljstvo zanimiv, so priredili gg. Al. Kecelj, V. Sadar in K. Simon.

B. Kranjsko.

V odseku za prireditev razstave učil, ki se rabijo v ljubljanskih šolah pri obravnavi Kranjske, je bilo enajst učil-

teljev in učiteljic, ki jim je načelovala gđ. nadučiteljica Marija Marovtova. Kakor so učne slike za domoznanstvo v 3. razredu prirejene večinoma na podstavi opazovanj pri raznih izprehodih v ta namen, tako so učne slike za obravnavo Kranjske prirejene vse na podstavi raznih izletov po naši ožji domovini. Ker so te učne slike zanimive tudi za učiteljstvo izven Ljubljane in dobri vzorci za izvenkranjsko učiteljstvo, zato navajamo v naslednjem tudi vsa učila, ki jih je rabiti pri teh izletih, in sicer:

1. Iz Ljubljane v Kamnik. Zemljevidni obris. Razglednica posameznih krajev, gradov, gora, tvornic i t. d., ki natančneje poodčitujejo izlet in zbuja zanimivost učenčev. Razglednice so se uporabljale pri vseh izletih, in sicer čim več in čim raznovrstnejše so bile, tem bolje. N. pr. za učno sliko »iz Ljubljane v Kamnik« so bile razstavljene te-le razglednice: Ljubljana s planinami, Šiška, Ježica, Črnuče, Goričica, Domžale, Kamnik, Mali gradin Grintavec. Pri naslednjih izletih pa zaradi pretesnega prostora ne bomo navajali vseh razglednic. — Pri tej sliki je bil videti tudi ves razvitek izdelovanja slamnikov, dalje Kamnik (3 slike), Mali grad v Kamniku (slika), izdelovanje smodnika (tehnologična zbirka), Kamniške planine (slika), vozni red.

2. Na Šmarno goro. Zemljevidni obris. Razglednice. Šmarna gora z Grmado (slika). Slike raznega orožja k učni sliki »Tabori«.

3. Iz Vižmarjev v Kranj. Zemljevidni obris. Vozni red. Razglednice. Škofja Loka (slika). Sukno. Platno. Kranj (slika). Postrv. Kip in slika Franceta Prešerna. Prešernov nagrobni spomenik v Kranju.

4. Iz Kranja do Karavank. Zemljevidni obris. Razglednice. Grad sv. Katarine (slika). Rogovje jelena, srne in divje koze. Postrv. Bombaževi izdelki iz predilnice in tkanice v Trziču. Usnjarski izdelki. Črevljarski izdelki. Železni izdelki. Izdelki papirnice pri Trziču.

5. Iz Kranja do Julijskih alp. Zemljevidni obris. Radovljica (slika). Klanško jezero (Grmova slika). Grad Kamen (Grefejeva slika). Slika plavža. Slika predora skozi Karavanke. Slika Prešerna in rojstne hiše njegove. Prešernove poezije (knjiga). Razglednice. Železne rude. Železni izdelki iz Kroke, Save in Fužin.

6. V Bohinj. Zemljevidni obris. Slike: Bled z okolico, šum v Radovni, Bohinjsko jezero, slap Savice. Gozdarstvo. Bohinjski sir.

7. Do Brežic. Zemljevidni obris. Razglednice. Wagensberg (slika). Valvazorjeva dela (knjige). Utrjena cerkev na Sveti gori (slika). Zagorski premog. Slika premogokopa (prerez). Steklo (procedura, izdelovanje, tehnologična zbirka). Šola v Toplicah (slika). Razglednice. Vinograd (slika). Grozdje. Dolenjsko sadje in vino. Hiša, kjer je umrl Valvazor (slika). Razglednice.

8. Iz Ljubljane do Turjaka. Zemljevidni obris. Slike: Turjaški grad, Herbert Turjaški, Andrej Turjaški, bitka pri Sisku. Razglednice.

9. Novo mesto. Zemljevidni obris. Razglednice. Brod (slika). Rudolf IV. Ustanovnik (slika), Jurčič (slika).

10. V Črnomelj. Zemljevidni obris. Metlika (slika). Črnomelj (slika). Vinarstvo in ribarstvo (slika). Metliško vino. Belokranjska narodna noša (slika).

11. V Kočevje. Zemljevidni obris. Vozni red. Ribnica (slika). Suha roba. Lončeni izdelki. Kočevje (slika). Kočevski premog. Gozd (slika). Kočevska narodna noša (slika).